

UNESCO: ministerstwo musi niezwłocznie przygotować plan zarządzania Puszcą

Raport IUCN z misji terenowej w Białowieży stwierdza, że zarządzanie Puszcą trzeba dostosować do zasad zapisanych w porozumieniu z UNESCO, czyli pozwolić, by las rozwijał się i zmieniał przy minimalnej interwencji.

Raport IUCN z misji terenowej w Białowieży stwierdza, że zarządzanie Puszcą trzeba dostosować do zasad zapisanych w porozumieniu z UNESCO, czyli pozwolić, by las rozwijał się i zmieniał przy minimalnej interwencji. Decyzja Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO wzywa polski rząd, by stworzył adekwatny plan zarządzania niezwłocznie.

Skoro Ministerstwo Środowiska tak pozytywnie zareagowało na decyzję UNESCO, liczymy na szybkie przygotowanie planu zarządzania Puszcą i przestrzeganie rekomendacji IUCN. Zgodnie z raportem IUCN powinien on uwzględniać ochronę naturalnych procesów biologicznych. Podpowiadamy, że najlepszym sposobem na to będzie rozszerzenie parku narodowego na cały obszar Puszczy

mówi Marianna Hoszowska z Greenpeace Polska.

Puszcza na Liście wyłącznie ze względu na wartości przyrodnicze

Eksperti UNESCO jednoznacznie stwierdzają, że status Światowego Dziedzictwa został przyznany Puszczy wyłącznie ze względu na jej wartości przyrodnicze. UNESCO uznało, że jest ona jedynym na świecie tak dobrze zachowanym przykładem nizinnego lasu liściastego i mieszanego, który pokrywał Europę przez tysiące lat. Kluczowe są tu procesy biologiczne, które zachodzą bez ingerencji człowieka oraz duża ilość martwego drewna i stare drzewostany.

Jest to coś, co powtarzamy od samego początku. Kornik jest naturalnym i potrzebnym elementem lasu, kształtującym Puszcę od wieków. Należy go zostawić tam, gdzie jest. Tylko hodowca, a nie przyrodnik może postrzegać go jako szkodnika

mówi dr hab. Przemysław Chylarecki z Fundacji Greenmind.

Wycinka w ramach cięć sanitarnych i ze względów bezpieczeństwa? Brak zasad.

Raport nie pozostawia wątpliwości – ingerencja człowieka w procesy naturalne w Puszczy powinna być ograniczona do minimum. Drzewa usuwać można tylko w jasno sprecyzowanych okolicznościach. To, czego brakuje – jak zwracają uwagę eksperci – to klarowne zasady, kiedy, jak i gdzie stosować takie awaryjne środki, jak cięcia sanitarne czy ze względów bezpieczeństwa. Rekomendują oni, że warunki te powinny zostać określone przy udziale wszystkich zainteresowanych stron.

Raport podkreśla również, że unijne prawo i wymogi UNESCO wzajemnie się uzupełniają, nie ma między nimi sprzeczności. Jest to ważne, ponieważ minister Szyszko swego czasu zgłaszał, co do tego wątpliwości

dodaje Radosław Ślusarczyk z Pracowni na rzecz Wszystkich Istot.

Brak oceny wpływu i nielegalne wycinki

Raport IUCN zwraca uwagę na to, że ministerstwo nie przeprowadziło oceny wpływu zwiększonego pozyskania drewna w na te cechy, dzięki którym Puszcza została uznana za Światowe Dziedzictwo. Co więcej, jasno stwierdza, że zasady gospodarki leśnej nie są zgodne z wymaganiami ochrony przyrodniczego obiektu Światowego Dziedzictwa.

Eksperci IUCN rekomendują, by cele gospodarki leśnej w Puszczy Białowieskiej oceniać i zmieniać zgodnie z wymaganiami prawa międzynarodowego, którego Polska zobowiązała się przestrzegać. Gospodarka leśna powinna być podporządkowana ochronie przyrody w Puszczy, a więc tak zwanej „wyjątkowej uniwersalnej wartości”, czyli różnorodności biologicznej oraz naturalnym procesom zachodzącym w Puszczy

mówi Dariusz Gatkowski z WWF Polska, uczestnik szczytu.

W 2014 roku, kiedy status UNESCO został rozszerzony na całą Puszcę, polski rząd zobowiązał się do przestrzegania zasad obowiązujących w strefach ochronnych UNESCO. Definiują one, gdzie można pozyskiwać drewno, a gdzie jest to zabronione.

Polski rząd złamał to zobowiązanie. Raport IUCN wskazuje, że wycinki były prowadzone też w tych strefach, gdzie porozumienie z UNESCO tego jednoznacznie zakazuje. Alarmowaliśmy o tym od dawna

dodaje Adam Bohdan z Fundacji Dzika Polska.

Status Puszczy zagrożony

W tym roku UNESCO nie podjęło stanowczych kroków w związku z Puszcą, nie rozpoczęło także procedury zmierzającej do sprawdzenia, czy obszar ten wpisać na listę obszarów zagrożonych Światowego Dziedzictwa. UNESCO nadal liczy na dobrą wolę ministerstwa i na to, że powstrzyma się ono z działaniami, które mogą mieć negatywny wpływ na ten obszar oraz pilnie stworzy taki plan zarządzania tym lasem, który ochroni najcenniejsze walory Puszczy, czyli wycofa się z planów zwiększenia wycinki

mówi Jarosław Krogulec z Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków.

To, że Puszcza Białowieska nie została umieszczona na Liście Dziedzictwa Zagrożonego trudno nazwać sukcesem. Mając choćby minimalną wiedzę na temat tego, jak działa UNESCO, było wiadomo, że w Stambule to się nie stanie. UNESCO, tak jak każda duża

instytucja, ma swoje procedury. Natomiast jeśli ministerstwo będzie dalej forsowało, niezależnie od wyników raportu, plan zwiększonej wycinki, stanie się to już bardzo realnym scenariuszem

mówi Agata Szafraniuk z ClientEarth Prawnicy dla Ziemi.

Kontakt:

- Katarzyna Kościeszka, ClientEarth Prawnicy dla Ziemi, tel.: 733 206 135, kkoscieszka@clientearth.org
- Adam Bohdan, Dzika Polska, tel.: 532 284 313, adam.bohdan@wp.pl
- Przemysław Chylarecki, Greenmind, tel. 604 555 862, pch@miiz.waw.pl
- Krzysztof Cibor, Greenpeace Polska, tel. 737 49 22 66, krzysztof.cibor@greenpeace.org
- Jarosław Krogulec, OTOP, tel. 500 159 399, jaroslaw.krogulec@otop.org.pl
- Radosław Ślusarczyk, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, tel. 660 538 329, suchy@pracownia.org.pl
- Dariusz Gatkowski, WWF Polska, tel. 785 851 401, dgatkowski@wwf.pl